

УДК 378.147

DOI: 10.36550/2415-7988-2026-1-222-319-323

ЩЕРБИНА Світлана –

кандидат педагогічних наук, доцент кафедри міжнародних економічних відносин та іноземних мов Центральноукраїнського національного технічного університету
ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-2729-4267>
e-mail: 2108sveta64@gmail.com

ЛПАТОВА Марина –

викладач кафедри історії, археології, інформаційної та архівної справи Центральноукраїнського національного технічного університету
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-6410-1762>
e-mail: marinalipatova58@gmail.com

КОМУНІКАТИВНА ДІЯЛЬНІСТЬ ВИКЛАДАЧА НА ЗАНЯТТЯХ З ІНОЗЕМНОЇ МОВИ У ЗВО

У статті досліджується роль та механізми ефективного спілкування викладача іноземної мови зі студентами на заняттях, які спрямовані на оптимізацію навчального процесу. Розглянуто теоретичні засади комунікативної компетентності, особливості вербальних і невербальних стратегій викладача, а також взаємозв'язок стилю спілкування з мотивацією, залученістю й успішністю студентів. Педагогічна комунікація сприймається як засіб організації ініомовної діяльності, сприятливих оптимальних відносин між викладачем і студентом. Педагогічне спілкування як діяльність визначається заздалегідь програмованою активністю суб'єкта, установкою, готовністю до навчання, сприйняття тієї чи іншої інформації. Ефективна педагогічна комунікація на заняттях з іноземної мови – це спілкування, яке створює оптимальні умови для розвитку мотивації студентів та творчого характеру навчальної діяльності, забезпечує сприятливий емоційний клімат, перешкоджає виникненню «психологічного бар'єру».

У статті надано аналіз того, як комунікативна діяльність викладача іноземної мови реалізується в навчальному процесі, які методи використовуються, які переваги й обмеження спостерігаються, а також які рекомендації можуть підвищити її ефективність. Для оптимізації комунікативної діяльності викладача необхідно програмування мети спілкування та шляхів її досягнення (вибір засобів впливу, способів аргументації, форми репрезентації навчального матеріалу), організації зворотного зв'язку, прогноз реакції учнів, володіння технікою спілкування, обґрунтованість прийомів педагогічного спілкування, використання дидактичних функцій іноземної мови для забезпечення різних видів висловлювань. Сприятливий психологічний клімат на заняттях з іноземної мови має стимулювати активність, увагу, пам'ять, сприйняття, мотиви говоріння студентів. Формування форм адекватної успішної взаємодії при різних установках, вміннях, навичках, обсязі інформації, рівні компетентії в процесі вирішення навчальних, пізнавальних та комунікативних завдань займає важливе місце в навчанні, базується на взаємодії викладача і студента в процесі навчальної діяльності, узгодженні зусиль знаючого (викладача) і незнаючого (студента), на ефекті взаємного соціально-інформаційного збагачення, на рівноправному співробітництві під час планування та здійснення навчального процесу.

На основі емпіричного дослідження зі студентами вищих навчальних закладів надано рекомендації для підвищення ефективності спілкування у навчальній практиці.

Ключові слова: комунікативна діяльність викладача, навчальний процес, мотивація, ефективне спілкування, вербальні й невербальні стратегії.

SHCHERBYNA Svitlana –

Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor of the Department of International Economic Relations and Foreign Languages of Central Ukrainian National Technical University
ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-2729-4267>
e-mail: 2108sveta64@gmail.com

LIPATOVA Maryna –

lecturer of the Department of the history, archaeology, information and archival affair of Central Ukrainian National Technical University
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-6410-1762>
e-mail: marinalipatova58@gmail.com

COMMUNICATIVE ACTIVITY OF THE TEACHER IN FOREIGN LANGUAGE CLASSES IN INSTITUTIONS OF HIGHER EDUCATION

The article examines the role and mechanisms of effective communication between a foreign language teacher and students in classes aimed at optimizing the educational process. The theoretical foundations of communicative competence, the features of the teacher's verbal and non-verbal strategies, as well as the relationship between communication style and motivation, involvement and success of students are considered. Pedagogical communication is perceived as a means of organizing foreign language activity, favorable optimal relations between the teacher and the student. Pedagogical communication as an activity is determined by the pre-programmed activity of the subject, attitude, readiness for teaching, perception of this or that information. Effective pedagogical communication in foreign language classes is communication that creates optimal conditions for the development of students' motivation and the creative nature of educational activity, provides a favorable emotional climate, prevents the emergence of a "psychological barrier".

The article provides an analysis of how the communicative activity of a foreign language teacher is implemented in the educational process, what methods are used, what advantages and limitations are observed, and what recommendations can increase efficiency. To optimize the communicative activity of a teacher, it is necessary to program the goal of communication and ways to achieve it (choice of means of influence, methods of argumentation, forms of representation of educational material), organize feedback, predict students' reactions, mastery of communication techniques, the validity of pedagogical communication techniques, and use the didactic functions of a foreign language to provide various types of statements. A favorable psychological climate in foreign language classes should stimulate students' activity, attention, memory, perception, and motives for speaking. The formation of forms of adequate successful interaction with different attitudes, abilities, skills, amount of information, and levels of competence in the process of solving educational, cognitive, and communicative tasks occupies an important place in education, is based on the interaction of the teacher and the student in the process of educational activity, the coordination of the efforts of the knowledgeable (teacher) and the ignorant (student), on the effect of mutual socio-informational enrichment, and on equal cooperation during the planning and implementation of the educational process.

Based on an empirical study with students of higher educational institutions, recommendations are provided for increasing the effectiveness of communication in educational practice.

Key words: *communicative activity of the teacher, educational process, motivation, effective communication, verbal and non-verbal strategies.*

Постановка та обґрунтування актуальності проблеми. У ХХІ столітті, коли світ дедалі більше глобалізується, міжкультурна взаємодія стає невід'ємною частиною життя. У сучасному освітньому просторі знання іноземної мови набуває вирішального значення, оскільки глобалізація стирає кордони, а міжособистісне спілкування у інших культурах стає більш звичним. Володіння іноземними мовами вже не є надмірністю, а стає необхідністю у сучасному світі. В Україні, особливо у закладах вищої освіти, зростає запит на здобуття якісної мовної освіти, активного спілкування, готовності до участі в міжнародних процесах (академічних, професійних). У цій ситуації роль викладача іноземної мови як комунікатора, фасилітатора комунікаційної діяльності студентів набирає особливого значення.

Однією з ключових складових успіху у вивченні іноземної мови є комунікативна діяльність викладача – той функціональний аспект, який сприяє розвитку навичок спілкування у студентів, активному мовленню, міжкультурному розумінню.

Комунікативна діяльність викладача включає не лише передачу знань про граматику та лексику, але й організацію інтерактивних задач, роль ігор, дискусій, моделювання реальних ситуацій і стимулювання готовності студентів до спілкування. У контексті освітніх методик це пов'язано з Комунікативним підходом (Communicative Language Teaching, CLT) та іншими сучасними інтерактивними методиками. Також, сучасне навчання іноземних мов прагне не просто передати знання, але й розвинути здатність використовувати мову в реальних ситуаціях – спілкування виступає як основна ціль навчання. У цьому контексті викладач відіграє вирішальну роль, адже саме через його спілкування зі студентами, його комунікативну діяльність формується середовище, яке може або сприяти, або стримувати ефективність навчання. Тому проблема успішної комунікативної діяльності викладача є актуальною в контексті сьогодення.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Шляхи вдосконалення навчання іноземним мовам в навчально-виховному процесі розглядаються вітчизняними та зарубіжними вченими: загальні теоретико-методологічні основи педагогічної освіти (О. Дубасенюк, Р. Гуревич, І. Зазюн, С. Сисоєва, Л. Хомич), професійно-педагогічна освіта у ЗВО (І. Богданова, Н. Дем'яненко, Н. Теличко), розвиток комунікативної компетенції викладачів

іноземної мови (О. Вовк, О. Волченко, Т. Коноваленко). Методичні підходи до викладання іноземної мови у цифровому середовищі досліджували В.Тарасова, Н. Глушковецька, І. Верейтіна, М. Іванова та Н. Шленська вивчали як різні стилі викладання мотивують студентів до вивчення іноземної мови. Дослідження показують, що стиль взаємодії викладача – демократичний чи авторитарний – значно впливає на мотивацію (внутрішню чи зовнішню) студентів. Н. Шевельова-Гаркуша дослідила використання комунікативних активностей (репродуктивні, реактивні, продуктивні, дискусійні) для розвитку навичок усного мовлення у студентів університету. У дослідженні О. Царук, Н. Рибіна, Н. Кошиль аналізують роль інтерактивних методів у межах комунікативного підходу, зокрема автентичного матеріалу та реалістичних мовленнєвих ситуацій.

На підставі бібліографічного аналізу наукової літератури з викладання іноземної мови можна виділити кілька напрямків, які розробляються зарубіжними вченими: проблема когнітивного стилю викладача іноземної мови (S. Borg, K. Johnson, D. Woodle), особистість викладача-філолога (M. Clarke, J. Crendal, M. Christens), психологічний аспект діяльності вчителя (F. Bailey, T. Farrell, F. Korthagen). В дослідженні LiHu & Yongliang Wang встановлено, що вербальні та невербальні способи зближення мають сильний вплив на готовність студентів спілкуватись та їх академічну активність. Також, зарубіжними вченими широко досліджувались проблема комунікативного підходу у навчанні іноземної мови та формування мотивації студентів (E. Deci, R. Ryan, R. Gardner, W. Lambert, D. Little). Отже, комунікативному підходу у вивченні іноземної мови присвячено досить багато наукових досліджень, але, на нашу думку, аналізу і дослідженню саме комунікативної діяльності викладача на заняттях з іноземної мови приділено недостатньо уваги.

Метою дослідження є дослідити, які саме компоненти комунікативної діяльності викладача є ключовими, як вони впливають на мовленнєву компетентність студентів, виявити проблеми реалізації та запропонувати шляхи вдосконалення.

Виклад основного матеріалу дослідження. Комунікація сприймається як вид зв'язку (вхід – стимул, приймач – сприйняття, вихід – реакція), як інформування, спілкування, запитання, навчання, вплив, взаємодія.

Комунікативна дія може виконувати функцію спонукання до дії, регулювання потоку інформації, вираження інтенції. Комунікативна діяльність викладача іноземної мови має недиференційовану, несвідому інтенціональність (властивість свідомості бути спрямованою на деякий об'єкт), яка на поверхні виглядає як певна послідовність дій, операцій, завдань. Комунікативні завдання включають повідомлення, інформацію, яка повинна спонукати студента до виконання будь-якої відповідної мовної дії, а також переконання, пояснення, роз'яснення, доказ, опис. Дані дії з боку того, хто навчає повинні спонукати того, хто навчається до вирішення комунікативних завдань: зрозуміти, запам'ятати, вивчити, засвоїти, відповісти, зробити висновок, спростувати, довести, побудувати висловлювання у відповідь. Тому успішність процесу навчання іноземної мови залежить від мотиваційної сфери учнів, їх пізнавальних, комунікативних установок та інтенцій, від рівня сформованості комунікативних потреб, умінь, компетенцій, мотивів спілкування викладача та студента. Психологічна оптимізація навчання іноземної мови тісно пов'язана з ефективністю комунікації, що характеризується орієнтацією на мотиваційну сферу суб'єкта навчання, можливістю прогнозу реакцій з боку того, хто навчається, передбаченням його очікувань, гнучкістю, поліфункціональністю.

Інформаційна насиченість та інтенсивність комунікації залежатиме від врахування початкової проінформованості суб'єкта навчання в процесі передачі та прийняття інформації, від її новизни та цінності для учня, здатності до її смислової переробки при породженні відповідного висловлювання, від характеру особистісної комунікації, від диференціації техніки спілкування, національної специфіки учнів (що особливо важливо під час навчання іноземних студентів). Беручи до уваги мотиваційно-потребову специфіку тих, хто навчається, їх рівень потреб і очікувань можна уникнути розбіжностей у комунікативній діяльності, змістовної та формальної розбіжності сторін у комунікативному процесі на заняттях з іноземної мови.

Педагогічна комунікація сприймається як засіб організації іншомовної діяльності, сприятливих оптимальних відносин між викладачем і студентом. Педагогічне спілкування як діяльність визначається заздалегідь програмованою активністю суб'єкта, установкою, готовністю до навчання, прийняття тієї чи іншої інформації. На основі вищевикладеного, можна визначити основні функції та компоненти комунікативної діяльності викладача:

1. Проектування навчальних ситуацій і задач, які спрямовані на спілкування: рольові ігри, дискусії, діалоги, проблемні ситуації, симуляції.

2. Ініціювання й підтримка вербальної та невербальної комунікації – викладач має бути доступним, використовувати інтонацію, міміку, жести, стимули, створювати атмосферу довіри.

3. Використання автентичних матеріалів і ситуацій, що максимально наближають мову до реального вживання.

4. Організація парної й групової роботи, що заохочує взаємодію між студентами.

5. Корекція помилок в рамках спілкування, фокус не на перфекціонізмі, а на комунікативній функціональності.

6. Мотивація і розвиток готовності до спілкування – створення умов, де студент відчуває потребу і зацікавленість використовувати іноземну мову.

Ефективна педагогічна комунікація на заняттях з іноземної мови – це спілкування, яке створює оптимальні умови для розвитку мотивації студентів та творчого характеру навчальної діяльності, забезпечує сприятливий емоційний клімат, перешкоджає виникненню «психологічного бар'єру». Студенти часто при досить високому рівні знань лексики та граматики зазнають складнощів при висловлюваннях іноземною мовою.

Н. Волкова визначає комунікативну поведінку вчителя як організацію мовного процесу, що впливає на створення емоційно-психологічної атмосфери педагогічного спілкування, відносини між учителем та учнями, на стиль їх взаємодії [1, с. 61].

Щоб педагогічне спілкування було максимально ефективним, викладач повинен володіти всіма функціями спілкування: стимулюючими, коригуючими, реагуючими, контролюючими, оціночними, інформаційно-комунікативними, усвідомлювати, якими комунікативними завданнями вони реалізуються. На жаль, викладачі не завжди володіють усіма функціями спілкування та компоненти структури спілкування (мотиви, потреби, проблемні ситуації, комунікативні наміри та завдання) того, хто навчає іноземній мові та того, хто навчається функціонують у різних площинах.

Для оптимізації комунікативної діяльності викладача необхідно програмування мети спілкування та шляхів її досягнення (вибір засобів впливу, способів аргументації, форми репрезентації навчального матеріалу), організації зворотного зв'язку, прогноз реакції учнів, володіння технікою спілкування, обґрунтованість прийомів педагогічного спілкування, використання дидактичних функцій іноземної мови для забезпечення різних видів висловлювань.

З вищезазначених особливостей діяльності викладача на заняттях з іноземної мови впливають наступні компоненти: [4, с. 259; 5, с. 12-21; 7, с. 44-45]:

1. Концентрація на комунікації.
2. Сприяння навчанню через практику.
3. Відображення реального процесу спілкування.
4. Різноманітне інформаційне наповнення.

Сприятливий психологічний клімат на заняттях з іноземної мови має стимулювати активність, увагу, пам'ять, прийняття та мотиви говоріння студентів. Формування форм адекватної успішної взаємодії при різних установках, вміннях, навичках, обсязі інформації, рівні компетенції в процесі вирішення навчальних, пізнавальних, комунікативних завдань займає важливе місце в

навчання, базується на взаємодії викладача і студента в процесі навчальної діяльності, узгодженні зусиль знаючого (викладача) і незнаючого (студента), на ефекті взаємного соціально-інформаційного збагачення, на рівноправному співробітництві під час планування та здійснення навчального процесу.

Як вказує Дж.Дьюї, «вся історія педагогічної думки відзначена боротьбою двох ідей – ідеї про те, що навчання – це розвиток, що йде зсередини, що воно засноване на природних здібностях, і ідеї про те, що навчання – це формування, що йде ззовні і являє собою процес подолання природних нахилів і заміна їх навичками набутими під зовнішнім тиском» [6, с.103]. Ми вважаємо, що успішність і мотивація навчання визначається тим, наскільки учню зрозуміло, що і навіщо він повинен опанувати. При розробці своїх методичних стратегій викладач іноземної мови завжди повинен виходити з того, наскільки потрібен, цікавий і корисний той чи інший матеріал, наскільки зрозумілі його пояснення. При цьому беручи до уваги попередній досвід учня, його базовий рівень знань іноземної мови, що накладає спеціальні вимоги на характер викладу навчального матеріалу.

Діяльність викладача включає різні види: педагогічну, професійну, гностичну, організаційну, методичну, наукову і навчальну. Конструктивна діяльність викладача включає добір та організацію матеріалу, що відповідає задоволенню, підтримці, збереженню мотивації, врахування конкретних особливостей студентів, їх інтересів та потреб. Організаторська пов'язана з організацією власної діяльності та діяльності учнів. До дидактичних здібностей викладача відносять: здатність оцінити труднощі матеріалу для даного контингенту, здатність до реконструкції навчального матеріалу, вільне поводження з ним та ін., здатність використовувати мову як засіб впливу на тих, хто навчається, вміння передбачати їх подальшу поведінку та розвиток.

Комунікативна діяльність викладача іноземної мови охоплює сукупність вербальних і невербальних дій та стратегій, спрямованих на стимулювання, організацію, підтримку, оцінювання та корекцію процесу комунікації студентів іноземною мовою. Вона передбачає активну взаємодію викладача зі студентами, створення мовних ситуацій, в яких студенти виступають активними мовцями, а не пасивними споживачами знань. Суттєвими складовими є:

- мовленнєві навички: говоріння, аудіювання, читання, письмо;
- стратегічні, прагматичні та соціальні аспекти спілкування;
- мотивація та емоційно-психологічна готовність до спілкування;
- міжкультурна компетентність;
- застосування автентичного матеріалу.

Уміння аналітично підходити до учня, звертати увагу на значні деталі його поведінки, підвищення рівня саморегуляції сприяють розвитку можливостей управління поведінкою учнів.

Важливу роль також відіграють вміння відчувати інтелектуальні, національні, емоційні особливості студентів, динаміку їх мотивів.

Існує проблема перцептивних здібностей викладача до адекватного відображення психологічних станів студента, моделювання його майбутньої професійної діяльності та має велике значення в успішності кінцевого результату навчання іноземної мови. Якщо викладач може діагностувати рівень мотивації, аналізувати мотиваційну сферу студентів, це може сприяти пошуку резервів навчання (стимулювання, спонукання, вплив, управління).

Комунікативний підхід навчання іноземних мов базується на тому, що процес навчання є моделлю комунікації [2, с. 44]. Організація успішної взаємодії викладача і студента на заняттях з іноземної мови будується не на трансляції інформації, а на активізації, стимуляції процесів осмисленого вчення, на розвиток мотивації, створенні в процесі навчання атмосфери свободи вибору, відповідальності, задоволення комунікативних потреб, на використанні минулорічного досвіду, на пошуку спільних культур. Комунікативний імпульс, стимуляція правильного судження спрямовані на підвищення інтенсивності викликаної реакції у студентів за допомогою переконливої мови викладача, оскільки характер взаємодії впливає на ефективність спільної мисленнєвої діяльності та, зрештою, на успішність навчання іноземної мови.

Оскільки навчальний процес є інтерактивною категорією, ефективна комунікація між викладачем і студентами на заняттях з іноземної мови є важливою умовою успішності навчання. Тому слід визначити наступні принципи комунікативної діяльності викладачів:

- повага до всіх суб'єктів навчального процесу;
- заохочення студентів до спілкування;
- налагодження зворотнього зв'язку;
- використання різноманітних засобів комунікації.

У цьому контексті викладач повинен прагнути до оптимального спілкування, яке характеризують як діалогічне, довірливе, відкрите, рівноправне, поважливе, адекватно вимогливе, конгруентне, бажане, суб'єкт-суб'єктне, що передбачає встановлення позитивних стосунків, які сприяють успішному розв'язанню поставлених завдань, призводить до взаємопізнання, взаєморозуміння та взаємосприйняття [3, с.176].

Висновки та перспективи подальших розвідок напрямку. Комунікативна діяльність викладача іноземної мови є критичною складовою навчальної діяльності, оскільки вона: сприяє розвитку комунікативної компетенції студентів, підвищує мотивацію і активність у навчанні, наближає навчання до реальних умов використання мови, розвиває міжособистісні та міжкультурні навички.

Для ефективної реалізації комунікативної діяльності необхідні:

- належна підготовка викладачів (методична, практична),
- використання різноманітних інтерактивних методів і технологій,
- створення безпечного та підтримуючого середовища для експериментів у мовленні,
- адаптація навчальних матеріалів до потреб і рівня студентів.

Ефективна комунікативна діяльність викладача іноземної мови зі студентами – ключовий фактор оптимізації навчального процесу. Воно сприяє підвищенню мотивації, залученості, мовної активності, а в результаті – кращим навчальним результатам. Викладачі, які усвідомлено використовують як вербальні, так і невербальні стратегії, інтерактивні методи, створюють сприятливе середовище для успішного навчання.

Подальшого вивчення потребують дослідження психологічних бар'єрів студентів у говорінні: страх, невпевненість, мовна тривожність – і роль викладача у подоланні цих бар'єрів та аналіз довгострокового впливу комунікативної діяльності викладача на успішність студентів у професійній діяльності після випуску.

СПИСОК ДЖЕРЕЛ

1. Волкова Н. П. Професійно-педагогічна комунікація: навч. посіб. Київ: «Академія», 2006. 256 с.
2. Карп'юк О. Д. Особливості комунікативного орієнтованого навчання англійської мови в початковій школі за серією навчально-методичних комплексів 2-4 класів загальноосвітніх навчальних закладів. Київ: Навчальна книга, 2004. 78с.
3. Яшенкова О.В. Основи теорії мовної комунікації: навч. Посібник. Київ: ВЦ «Академія», 2010. 312 с.
4. Agbatogun A. O. Developing Learners' Second Language Communicative Competence through Active Learning: Clickers or Communicative Approach? Educational Technology & Society. 2014. Vol. 17. no. 1. P. 257-269.
5. Brandl K. Communicative Language Teaching in Action: Putting Principles to Work. Upper Saddle River, NJ: Prentice Hall. 2007. 464 pp.
6. Deci E. L., & Ryan R. M. The “what” and “why” of goal pursuits: Human needs and the self-determination of behavior. *Psychological Inquiry*. 2000. Vol. 11(4). P. 227–268.
7. Savignon S. J. Interpreting Communicative Language Teaching: Contexts and Concerns in Teacher Education. New Haven, CT: Yale University Press. 2002. 238 pp.

REFERENCES

1. Volkova, N.P. (2006). Profesiino-pedagogichna komunikatsia. [Professional and pedagogical communication]. Kyiv. [in Ukrainian]

2. Karpiuk, O.D. (2004). Osoblyvosti komunikatyvnoho oriyentovanogo navchannia anhliskoi movy v pochatkovii shkoli za seriei navchalno-metodychnykh kompleksiv 2-4 klasiv zagalnoosvitnikh navchalnykh zakladiv. [Peculiarities of communicative oriented teaching of the English language in primary school according to a series of educational and methodological complexes of grades 2-4 of general educational institutions]. Kyiv. [in Ukrainian]

3. Yashenkova, O.V. (2010). Osnovy teorii movnoi komunikatsii. [Basics of the theory of language communication]. Kyiv. [in Ukrainian]

4. Agbatogun, A. O. (2014). Developing Learners' Second Language Communicative Competence through Active Learning: Clickers or Communicative Approach? Educational Technology & Society. 17 (2). Pp. 257-269. [in English]

5. Brandl, K. (2007). Communicative Language Teaching in Action: Putting Principles to Work. Upper Saddle River, NJ: Prentice Hall. 464. [in English]

6. Deci, E. L., & Ryan, R. M. (2000). The “what” and “why” of goal pursuits: Human needs and the self-determination of behavior. *Psychological Inquiry*. Vol. 11(4). P. 227–268. [in English]

7. Savignon, S. J. (2002). Interpreting Communicative Language Teaching: Contexts and Concerns in Teacher Education. New Haven, CT: Yale University Press. [in English]

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРА

ЩЕРБИНА Світлана – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри міжнародних економічних відносин та іноземних мов Центральноукраїнського національного технічного університету.

Наукові інтереси: теорія та методика навчання іноземним мовам.

ЛІПАТОВА Марина – викладач кафедри історії, археології, інформаційної та архівної справи Центральноукраїнського національного технічного університету.

Наукові інтереси: проблеми методики навчання української мови як іноземної.

INFORMATION ABOUT THE AUTHORS

SHCHERBYNA Svitlana – Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor of the Department of International Economic Relations and Foreign Languages of Central Ukrainian National Technical University.

Scientific interests: theory and methodology of teaching foreign languages.

LIPATOVA Maryna – lecturer of the Department of the history, archaeology, information and archival affair of Central Ukrainian National Technical University.

Scientific interests: problems of methodology of teaching Ukrainian as a foreign language.

Стаття надійшла до редакції 04.01.2026 р.

Стаття прийнята до друку 11.01.2026 р.